

TORONTÁL

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével; mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 211. szám.

Péntek, szeptember 16.

Viszonyunk Olaszországhoz.

Nagybecskerek, szeptember 16.

Az olasz kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások állásáról szóló hírek többnyire csak a közvélemény különösen okosan cselekedni és jól értesültnek tetszeni akaró közegeinek önkénye, kombinációi voltak. Amit egyik nap jelentettek, másnap rendszeren meg kellett cáfolniok. De mindez nem csökkenti azt a nagy valószínűséget, hogy a kereskedelmi szerződés Olaszország és monarchiánk között néhány nap alatt létre jön.

Egy kellemes meglepetés már eddig is történt: azok az izgalgó mesék, melyeket az olasz lapok monarchiánk ellen terjesztettek, amelyeknek az volt a céljuk, hogy a szerződéses alkudozásokat bizonyos presszió alá helyezték, végre elnémultak.

Azt a gyerekes, de nem veszélytelen fáradságot, hogy a kormányok között létező kitűnő viszonyt zavarják, abban hagyták. De államok között, melyek nemcsak állandó gazdasági viszonyban vannak, hanem melyeket nagy politikai érdekközösség is összefűz, nem csupán arról van szó, hogy az új megállapodások megkötése tetemesen ne zavartassék, hanem, hogy a megállapodások ideje alatt kölcsönös jóakarat uralkodjék.

És itt ismét kitűnik, hogy erre az állam egyedül nem rendelkezik a szükséges eszközökkel, hanem a társadalomnak is be kell avatkoznia, melynek politikai támogatására van utalva az állam. Emlékezzünk csak vissza, mint jöttek ugye év előtt egyszerre angol kereskedők Franciaországba, mint viszonyozták e látogatást francia kereskedők Londonban, hogy e kölcsönös látogatás előjáték volt ahhoz, hogy Anglia és Franciaország között a híres választott bírósági szerződés és ama nagy

koloniális megállapodások létrejöttek, melyek hosszú időre biztosítják a béke fennállását és a jó egyetértést Anglia és Franciaország között. A néplelekben erre a megfelelő hangulatot előre előidéztek.

Hasonló eset áll előttünk most, midőn angol kereskedők Németországba készülnek, hogy személyes viszonyt kössenek német kereskedőkkel, amit bizonyosan viszonyozni fognak a német kereskedők. Ennek következményeként már kilátásban is vannak a német-angol választott bírósági szerződés és más gazdasági és gyarmati megállapodások. Pedig nagyobb, évszázadokon át tartó ellenszenv, mint amilyent történelmi események Franciaország és Anglia között idéztek elő, nagyobb, főleg gazdasági feltételeken nyugvó kedvezőtlen hangulat, mint a milyen Anglia és Németország között volt, bizonynyal nem létezik a Magyar-Osztrák monarchia és Olaszország lakossága között.

Olaszország már rég elérte, amit elérni akart, egyesült, hosszú gazdasági depresszió után magas anyagi fellendülést vett. Magyarországon és Ausztriában soha sem volt ellenszenv az olasz nép ellen, már azért sem, mert ugye a magyar korona országaiiban, mint Ausztriában a lakosság egy része olasz származású. És ezért nálunk nem lenne könnyebb, ami Anglia és Franciaország között történt, ami Anglia és Németország között készül?

Mi nem hívhatjuk meg az olasz kereskedőket, hogy látogassanak el hozzánk vagy nem rendezhetjük magyar és osztrák kereskedők látogatását Olaszországba? A személyes, bizalmas érintkezés következménye tárgyi szükségszerűséggel itt is bekövetkeznek. Sok előítélet eloszlanék, a kölcsönös nézetek közelednének egymáshoz.

Ha a további politikai következményektől eltekintünk is, mert hisz az Adrián

a status quo t hosszú időre fentartatni akarják, ami különben rég létező megállapodás Magyarország-Ausztria és Olaszország kormányai között, itt is meg lesz a kellő hangulat, hogy időnként felmerülő félreértéseket, különbségeket kölcsönös békében és jóakarattal elintézzenek. De a kezdeményezésnek a hazafias társadalomtól kell kiindulnia, mely tudja méltányolni a saját és az állam érdekét.

Dr. Petrovics János jubileuma.

— szeptember 16.

Lélekemelő ünnepély folyt le tegnap Párdány községében, ahol dr. Petrovics János megyei tb. főorvos és párdányi járási orvos ünnepelte meg orvosi működésének negyvenedik évfordulóját. Az ünnepeltet, aki majdnem egy emberöltőt át állott a szenvedő emberiség szolgálatában s nehéz hivatásának mindenkor a legpontosabban és leglelkiesmeretesebben eleget tett, nemcsak járásbeli, hanem megyebeli kartársai is nagy számmal keresték fel, hogy leróják tiszteletüket iránta s áldásos működéséhez továbbra is sok szerencsét kívánjanak neki.

Maga az ünnepély már 14-én este kezdődött, a mikor a nagyszámu rokonság ünnepelte Petrovicsot. A jubilaris ünnepségre összegyűlt vendégek aznap este Klapka István németpárdányi jegyző vendégszerető házában gyülekeztek össze, a honnan azután zeneszó kíséretében lámpionokkal az ünnepet lakása elé vonultak.

Másnap, vagyis 15-én délelőtt fél 10 órakor ünnepélyes Te Deum volt a németpárdányi róm. kath. templomban. Az isteni tiszteleten, a melyet Wuchetich István plébános mondott, a jubilaris rokonságán kívül Jankó Agoston alispánnal az élén a járás tisztviselő kara, az orvosi testület és a járásbeli notabilitások is részt vettek.

Az isteni tisztelet után az ünnepelők Petrovics házában gyűltek össze, ahol az udvaron folyt le a lélekemelő ünnepség.

Először is Hertelendy Imre főszolgabíró intézett szép és nagyhatású beszédet az ünnepelt-

A „TORONTÁL” tárcája.

Csendőrhistoriák.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Bodó Pál öreg csendőr szájából ellette és írta:
Névtelen jegyző.

Bizony öcsém, ezelőtt éppen 20 évvel, a midőn Boreán voltam utolsó állomáson, végkielégítéssel — akkor még nyugdíj nem volt szabályozva — 860 pengő forinttal elhagytam a csendőrséget s e végett Szegedre, a csendőrkörületbe bevonultam, hogy végleg leszereljek s végkielégítési ügyem lebonyolítását bevárjam. Nagyidá Géza ezredes ur ezekkel a szavakkal fogadott, mikor jelentkeztem előtte:

— Na, vén betyár — ez kedvenc szavajárása volt velem szemben — a hosszú csendőroslődés alatt csak megspóroltunk egy pár szászt, vagy mi a manó?

— A mire én azt feleltem egész fesztelenül:
— Hiszi vagy nem hiszi ezredes ur, az én egész vagyonom ebben a pillanatban, azaz mig innen ki nem lépek, négy krajcár, de ez is rögtön eluszik, mivelhogy az éjjeli utazásban nagyon kiszáradt a torkom s egy korty jófajta szájviz nagyon jól esnék eltikkadt torkomnak. Máskülön-

ben pedig nagyon megköszöném, ha ezredes ur egy 5 pengős kölcsönrel megtisztelné vén szolgálóját, hogy nem szenvednék hiányosságot addig sem az általam megszokott földi jókban, mig mondurajimat a kincstár meg nem váltja.

— Jól van, vén betyár, itt az 5 pengő s még tíz pengőt kapsz s a kaszárnyában lakást és ellátást, ha egy hónapig itt békén ülsz s kioktatod az ujonccsendőröket a szolgálati szabályokból. De ugy, ahogy te felfogtad, vén betyár, a szolgálati szabályokat.

— Örömet elfogadtam a megbízást s ezentul 30 napon keresztül 45 ujonc hallgatta szám-ból a csendőr fogásokat. Mert tudnod kell, öcsém, hogy én 20 évi szolgálatom alatt mindég csak káplár sarzsában levő közcsendőr voltam s bár számtalanszor lehettem volna őrmester s őrsvezető is, én ilyen rangot soha nem fogadtam el, mert ki nem állhattam a hivatalos jelentéstételeket és tényvázlati jegyzőkönyveket. Pedig talán ez esetben arany szolgálati medajlont is nyertem volna Ó felségétől, amint azt majd meghallod.

— Első dolgom volt, hogy az árva négy krajcárosom mellé csusztatott ropogós 5 pengős jóvoltából alaposan kimosiam a számat s mentem azután az iskolába.

— A 45 ujonc az egész csendőr, de még

polgári világ Bodó bácsiját is nagy örömmel fogadta s én mindjárt bevezetéképen tartottam nekik olyan iskolát, hogy szemük szájuk elállott s mire egy kissé jobban körülnéztem, azt vettem észre, hogy ezredesem, meg az összes kerületi tisztiek is hallgatóim lettek.

Elmondottam nekik, hogy a csendőrnek Istene, első s utolsó parancsolatja a szolgálat — s a mig szolgálatban van, nem kell félnie éhséget, szomjúságot, fáradságot, de még halált sem, pedig ez oly sűrűn repked a feje fölött, akár csak a szunyog a vizesréti füzesek közt. A mig a csendőr szolgálatban van, nem szabad neki sem rokonokat, sem barátokat, de még a szeretőjét sem ösmerni s nem szabad neki az ember és asszony között különbséget tenni, mert az a veszte, amikor csak egy minutára is egy szoknyába bujt alak irányába elnéző kezd lenni. A csendőrnek sohasem szabad garaszkodni s a bankókat élére rakni, mert hagyján, ha még csak azt hiszi róla a bugris, hogy könnyen meglágyítható s könnyen tévutra vezethető, de a legtöbbször azt is elhiszi róla, hogy megvesztegethető. Ekkor pedig már vége az igazságnak, a minék pedig a csendőr felesküdt bajnoka. A fejükbe vertem azt is, hogy jó ám csendőrnek barátságot tartani a tolvajokkal is s ha néha megismertetik is a bikacsókkal, tanácsos ám néha tőlük egy

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után**

Sirolin

ajánlatik. — Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban átlagánként 4.— koronáért kapható. — **Figyeljünk, hogy minden üveg alatt óggal legyen elítva:** F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

hez, a kinek a járási tisztviselők nevében egy gyönyörű nehéz ezüst virágtartót nyújtott át. A virágtartón a következő felírás olvasható: „Dr. Petrovics János járásorvosnak, a szenvedő emberiség szolgálatában eltöltött évek emlékére — 1864—1904.”

A remek emléktárgy alsó részén egy szim-bolikus kép volt látható, amely egy orvost ábrázol, amint éppen egy beteget vizsgál meg.

Most Jankó Agoston alispán beszélt s a vármegye tisztikara nevében magasszónyalású beszédben üdvözölte Petrovicsot.

Az alispán után dr. Plechl Szilárd megyei tisztii főorvos a torontálmezei orvos-egyesület nevében mondott szép beszédet.

Erre az ünnepelt emelkedett szólásra és meghatott hangon a következő beszédben köszönte meg az ovációt, amelyben részesítették:

Fogadják köszönetemet ezen fényes ovációt és remek emléktárgyért, melylyel engemet orvosi működésemmek 40-ik évfordulója alkalmából kiüntetni méltóztattak.

Midőn nehéz és nagy felelősséggel járó pályafutásomat az egyetemen dívo humanizmus jelgéje nevében megkezdtem, törekvésem mindig az volt, hogy embertársaimnak bizalmát megnyerjem.

Ma, midőn a szenvedő emberiség szolgálatában ezen ténykedésem 40 év fölött itélkeztek, örömmel győztem meg róla, hogy nemcsak hogy bizalmukat, hanem melegegettségüket is szerencsés voltam magamnak kiérdemelni, a mennyiben annak elismerése jeléül olyan fényes kitüntetésben részesítettek, mely halandónak csak ritkán jut osztályrészül. Fogadják mind-ezekért rövid szavaiban összefoglalt köszönetemet, azon kijelentéssel, hogy a meddig az Isten ahhoz való egészségét és erőt ad, úgy mint eddig, hasonlóan a jövőben is minden tehetőségemet a szenvedő emberiségnek fogom szentelni.

Petrikovics Róbert főmestér a német-párdányi kaszinó-társulat nevében üdvözölte az ünnepeltet, aki már 25 év óta élénke az ottani kaszinónak. Petrikovics beszéde végeztével díszlevelet nyújtott át Petrovicsnak, aki rövid szavaiban mondott köszönetet a kitüntetésért.

Ezeket kívül Schneider József az ipar-egyesület, Hemmen Ádám pedig a földművesek egyesülete nevében mondott beszédet, a melyekre a jubiláns egyensint választott.

A vendégek ezután elszéledtek, hogy rövid idő múltán az ottani áll. elemi iskola termében gyülekezzenek össze, a hol már minden előkészületet megtettek a bankettre. Az iskola termét, a hol a bankett lefolyt, virágokkal és guirlandokkal díszítették föl.

A banketten a következők vettek részt:

Baicz Józsefné Zsombolya, Bagi Katica Istvánföld, Bodó Mátyas jegyző M.-Ittebe, Békés Géza mérnök Párdány, Blaskovics Jánosné Temesvár, Cserevinszky György Ujjpéc, Dratsay Margit Temesvár, dr. Diamant László Ujjpéc, Dölte Hilda Párdány, dr. Ernst Lajos Mados, Fuchsz Károly Gyülvész, Fleischer Elemér Csebza, Fohsz György, Fohsz Györgyné Párdány, Fendler Károlyné, Fendler Ilonka, Fendler Gyula Mados, Fuchsz Magda, ifj. Funk Henrik Párdány, Geschek

itec palinkát sem sajnálni. A mint azt te, öcsém meghalod majd abból az esetből is, amit neked rögtön elmondok, csak rágyujtok a tajté pipámra s egy-kettőt szippantok.

— Nagykomlóson voltam állomáson. Nagykomlóst, a két sor házból álló, hosszúra elnyúló román falutól Lungáig alig kétszáz lépés választja el. Lunga falunak lakásai közt notorius, hírhedt tolvajok vannak. Csak a nákofalvai és szenthuberti gazdag svábok éléskamrai és magtaraí tudják azt legjobban megmondani, hogy hány lungai házban tetek látogatást akarva, nem akarva.

— Sokakat elesiptünk a lungaiak közül, de annyit nem tudunk megcsipni, mint a mennyi tényleg garázdálkodott s a jó svábok különösen két jó szürkelovas, három tagból álló bandára fenekedtek.

— Az 1880. évi február hó 9-én szabadult ki a vizsgálati fogságból Petru, a lungai egyik szegény tolvaj, kinek nem volt egy sem, nem-hogy két jó szürke lova. Petru már sokszor volt a kezem alatt s azt hiszem, Bodó bácsi bika-csöket még halála órájában sem igen felejté el. Alig hogy haza érkezett Lungara Petru, örsvezetőmől Kugyelkától engedelmet kértem, hogy Petrut ma este egy nagykomlósi csárdában megvendégelhessem, azt hiszem, hogy szegény fogoly-nak a rabkoszt után jól fog esni egy jó vacsora. Az örsvezető menten jóváhagyta szándékomat, mert sejtette, hogy valamiben sántikálók. Elküldtem tehát Petruert s Petru esti 6 órára csakugyan átjött Nagykomlóra a csárdába, a hol én már rea várokotam.

— Az első intráda jófajta szilvórium és turó volt, a miket Petru kidüllett szemekkel öntött és temetett a megfelelő kenyérmennyiség-gel együtt kiürült gyomrába.

János Ujjpéc, Gmesku János Csebza, Gule József Szécsány, Grosz János Fény, Grób Ferenc, Grób Ferencné Mados, Hertelendy Imre Párdány, dr. Haidegger Lajos, dr. Haidegger Lajosné, Haidegger Sarika, Haidegger Valerka Nagybecskerek, Hegedüs Ferenc, Horváth Lajos, Hemen Antal Párdány, Hoffmann Béla Mados, Jek Silvius, Jek Silviusné Párdány, Jankó Agoston alispán Nagybecskerek, Jenovay Imre kir. tanácsos, Jovanovits György Szerb-Ittebe, János József Jánosföld, Klenica Beria Szécsány, dr. Kuszing János Nagybecskerek, Klapka István Párdány, Krsztics Szvetozár Diyas, Kubányi János, Kubányi Janka, Kubányi Irmus, Kis István Párdány, dr. Löffler Armin Mados, Lies János Párdány, Laumann Irma Istvánföld, Mágori Mária, Mágori Rezső, Mágori Géza Temesvár, Müller Ferenc Ujjpéc, Mersdorf Mihály Szécsány, Móty Dragutin Párdány, Moskovits Miksa, Nedelykovic Milos Sz. Szt.-Márton, Neurohr Károly Szécsány, dr. Neumann Manó Ernestsz-háza, Öhl Domonkos, Petrikovits Róbert, dr. Poltzer Tivadar Párdány, Petrovics Vaszián Fény, Petrovics Károly Versce, Petrovics János, Petrovics Jánosné Párdány, dr. Plechl Szilárd Nagybecskerek, Parcsetic István Rudna, Pospesch József Szerb-Szent-Márton, Rankov Lajos Mados, Riesz Mátysné, Riesz Piroka Párdány, Rigler György Jánosföld, Stassik Teréz, Stassik Anna Párdány, dr. Steiner Gyula Nagybecskerek, dr. Schimpl János, dr. Schimpl Jánosné Mados, Schauer Lajos, Schauer Lajosné, Schauer Mariska Párdány, Schlahoffar János Ivánda, Sántha Gyula, Schön József, Schwarz János, Schwarz József Párdány, Simon Prokop Fény, Schwarz Ferenc Párdány, Szkiták Antal Delta, dr. Szánthó Adolf Szerb-Ittebe, Szecser József Jánosföld, Szladek János, Szladek Albin Párdány, Szladek Leopoldina Temesvár, Szladek Viktor, Székely Lipót, Tittel József Párdány, Urbán János Billéd, Werth István Párdány, dr. Weiterschan József Nagybecskerek, Wuchetich István Párdány, Weissgärber Ferenc Jánosföld, Weiss Izidor Csebza, Welics Lyubomir Párdány.

Az első felköszöntőt a harmadik fogás után az ünnepelt Petrovics János mondta a királyra, a kormányra, a vármegyére, a főispánra és az alispánra. A felköszöntő után az összes jelenvöltek állva énekeltek végig a himnuszt.

Az utolsó akkord elhangoztával Wuchetich István párdányi plébános mondott szép pohárköszöntőt, amely könyekig hatotta meg különösen a jelenvölt hölgyeket.

Jankó Agoston Petrovicsnéra mondott nagyhatású felköszöntőt, aki faradság pályáján mindenben hiven és odaadóan támogatta férjét. Az alispán gyönyörű felköszöntőjét zajosan megélejezték.

Sántha Gyula tb. főszolgabíró a vendégeknek mondott felköszöntőt, a mely után Horváth Gyula áll. népiskolai tanító felolvasta az ország minden részéből nagy számmal érkezett üdvözlő táviratokat.

Ezt követte dr. Plechl Szilárd megyei főorvos felköszöntője, aki a hölgykoszorut éltette.

Dr. Szánthó Adolf a községi és körorvosok nevében, mint szeretett főnöküket üdvözölte az ünnepeltet, dr. Ernst Lajos madosi orvos

— A második intráda pedig ilyenforma beszédem volt: — Látod Petru — egészen jól tudok románul — te szegény ember vagy, gyalog jársz, nincs jó lovad s téged mindég elesipünk, ha rosszban jársz, pedig talán éhező gyerekeidnek lopod azt a kis holmit, a mit elkörmölsz. Lungán vannak olyanok, kik jó lovakon vagy meleg kozsukokban járnak a szomszédba s oroznak, pedg a kinek jó lova s meleg kozsukja van, talán nem is éhezik annyira, hogy a máséra szorjuljon.

— Petru nagy szemeket meresztett s bizonyosan sejtette, hogy mit is akarok tőle, mert ilyen felelt:

— Nu styu, nu mik, domnu Bodó!

— Dehogy nem tudsz, édes fiam, Petru! Igyál csak, igyál! Látod, tudok én teneked nemcsak üldöző ellenséged, de jó barátod is lenni, s gondold csak meg, nem-e válhatik neked hasznodra itt-ott a domnu Bodó barátsága? Igyál fiam, Petru s gondold meg a dolgot!

— Nézett, nézett reám Petru, mint a sült hal egy darabig, míg végre megszólalt:

— Igazad van domnu, miért szenvedjenek azok a szegények? ... De ... de ... — a fejét vakarta — én semmit sem tudok, én semmit nem mondtam ...

— Nagyon helyes fiam, Petru, te semmit nem tudsz, semmit nem mondtál és én téged különösen is kérlek arra, hogyha én innen elmegyek, te innen éjfélig ki ne mozdulj. Lesz euni, inni valód, csak még azt mond meg nekem, melyik az a meleg subás, két szürke lovas ember Lungán, a ki nem unja magát ily fagyos, hó-zivataros téli éjszakán is Nákofalvára kirándulni?

— Petru mondott egy nevet.

— Na most, Isten veled fiam Petru!

Narok bun!

(Folytatjuk.)

sztintén Petrovicsra mondott humoros pohárköszöntőt.

Szkiták Antal verseci segédlelkész egy uri nő nevében mondott köszönetet élete megmentéséért, Rankov Lajos madosi plébános az orvosokra, Neurohr Károly szécsányi esperes pedig Petrovicsra mondott tósztot.

Ezeket kívül felköszöntőt mondottak még: dr. Plechl Hertelendy főbíróra, Hertelendy Imre Petrovicsra, dr. Diamant László ujjpécii orvos Jankó alispánra, dr. Kuszing János pedig a torontálmezei orvosi kar nevében megköszönte a rendezőség fáradságát, különösen Wuchetich plébánosnak, akit mint a rendezőség elnökét éltette.

A bankettet sikerült táncmultság követte, amely a legjobb hangulatban másnap hajnalig tartott.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeltől 6 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken délig 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 6-tól 10-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— A megyés püspök otthon. Dessewffy Sándor v. b. t. tanácsos. megyés püspök tegnapi titkára, Pacha Ágost pápai kamarás kíséretében — közel öt havi távollét után — Temesvárra érkezett. Az egyházfeljedelmet az aulában a székeskáptalan élén Németh József fölsz. püspökkel fogadta és üdvözölte. A püspök kitünő színben van és előreláthatólag huzamosabb ideig fog otthonában tartózkodni.

— A megyei állandó választmány ülése. Torontálvármegye állandó választmánya szeptember hó 23-án és következő napjain délelőtti 9 órakor tartja üléseit, melyeken a 26-iki rendkívüli közgyűlés tárgyait készítik elő.

— Népfőkelők szemléje. Az 1862—73. esztendőkből született katonailag kiképzett népfőkelők szemléjét október 17-ikén és 18-ikán tartják meg a városház nagytermében. A szemlén büntetés terhe alatt kötelesek megjelenni az illető népfőkelők.

— Lauka nővére meghalt. Kaffka Ignác nyug. kir. táblabíró neje szül. Lauka Janka 13-an meghalt Miskolcon hetvennégy éves korában. A megboldogult matróna legifjabb nővére volt a nemrég elhunyt írónak, Lauka Gusztávnak. Az elhunytat számos tagu család, sok unoka, köztük a csak nemrég felhútt jeles költőnk Kaffka Margit is siratja. A boldogultat ma temették el nagy részvét mellett Miskolcon.

— A szüret. Elmult a régi jó világ, mikor a szüret valóságos ünnepet jelentett széles az országban. Jó kedvű szüretelő lányok hangos kacajától, legény-kurjantástól alig hangos már a szőlővidék, hogy a rég elfelejtett szüreti pisztoly durrogásról ne is szóljunk. Szerényen, csöndben gyűjt be, akinek van, a maga kevés szőlőjét, amikor a hatóságí engedelem megadódik a szüreteléshez. Egyéb rossz termés mellett, — há! Istennek — legalább a szőlő mégis termett, ami szerencse. A sok mindenféle buhoz-bajhoz, legalább lesz egy-két pohár bufelejtő is.

— Halálozás. Dimitrovics Milos, a „Buziási Közlöny“ kiadója ajdonosa és szerkesztője, a „Temesvári Frauenzeitung“ volt szerkesztője és a „Temesvári Zeitung“ hosszú éveken át volt belső munkatársa, tegnapelőtt hosszú, kínos szenvedés után életének 45-ik évében meghalt. Tegnap temették el Buziáson nagy részvét mellett.

— Katonalovak bevásárlása. A m. kir. honvédség részére szükséges pótlókat a szegedi 3. honvéd huszárezred parancsnoksága Torontál-megyében a folyó évben a következő helyeken fogja bevásárolni: Nagybecskereken szept. 22-én d. e. 8 órakor, Zsombolyán szept. 23-án d. u. 3 órakor, Csatádon szept. 24-én d. e. 8 órakor, Grabácon szept. 24-én d. u. 1 órakor, N.-Szt.-Miklóson szept. 25-én d. e. 8 órakor, Perjámoson szept. 26-án d. e. 9 órakor, Tor.-Vásárhelyen október 13-án d. e. 7 órakor, Crepeján október 13-án d. u. 1 órakor, Glogonban október 14-én d. e. 8 órakor, Tor.-Almásan október 14-én d. u. 3 órakor, Pancsován október 15-én d. e. 8 órakor.

— Dungserszky-palota Törökbecsn. Mint a „Bácsmege“ írja, Dungserszky László szenttamási nagybirtokos törökbecsei birtokán 80 000 korona értékű palotát épített. Az épület Topavicsa újvidéki mérnök tervei szerint készült.

— Halálos tréfa. A töltött fegyverrel való móka már megint egy emberéletet követelt áldozatul. Tiszahegyesen vasárnap délután a legények könn a szőlőkben mulatoztak, miközben Re-lyicsin Rada egyik pajtása zsebéből kikapvan

annak egyike nincs Gyóka hogy Ra golyó nagyki vizsga

a nap kány vasul órába vonat közele es a t

illetve Sárkán hátraf ugrott ugrott

szó tel esetlen matot e

Sárkán Elképe midőn

leterite gyerme

gaddan

Ezddg

s am tárgy

elopta

K

mestér

léseber

szám

magass

ben. J

Is

Itteben

Jenoy

foglalt

valam

cimen

a bir

mert n

a föld

a föld

ratört

feken

Ittelé

jobbik

kolon

elé k

nagyin

követk

el tá

képp

szava

biró

dr. B.

a véd

ügyv

ügyve

törvé

okot,

1795

Kiss

nádlás

földes

az up

1878

zöde

Jen

hasz

Neve

törvé

indít

birtok

volt t

Imre

eutas

sag is

nadas

gyako

tetése

volt t

annak pisztolyát, tréfálkozva ijesztgetve fogta rá egyikre-másikra a fegyvert abban a hitben, hogy nincs megtöltve. Ugyanazt gondolta Radulov Gyóka is, aki Relyicsin elébe állva egyre biztatta, hogy löjjön hát őreá. Egyszerre elsült a pisztoly és Radulov halálosan találva, összerogyott. A golyó hasába fúródott és nyomban megölte. A nagykikindai kir. törvényszék megindította a vizsgálatot.

Haiál a sineken. Borzalmas eset történt a napokban Zenta mellett a vasúti pályán. Sárkány vasúti őrnök 21 éves nagyothalló fia a vasúti sinek mellett sétálgatott és a ködös reggeli órában nem vette észre a Szeged felől érkező vonat közeledését. Midőn a vonat már közvetlen közelében dühögött, akkor a süket fiú a sinek és a föld rezgéséből vette észre, hogy baj van, illetve, hogy a vonat a háta mögött prészköl. A Sárkány fiú a fönt jelzett pillanatban hirtelen hátrafordult és a helyett, hogy a sinek mellé ugrott volna, éppen ellenkezőleg a sinek közé ugrott és a vonat keresztül robogott rajta és a szó teljes értelmében darabokra tépte. A szerencsétlenség után a vonatvezető megállította a vonatot és az utasok rémszerűen szemléltek a szegény Sárkány fiú borzalmasan megsonkított hulláját. Elképzelhető a vasúti őrnök irtózatos fájdalma, midőn a vonatvezető parancsára pokróccal akarta leteríteni a hullát és a réms hullában saját gyermekét ismerte fel.

Nagy lopás. Jovanov Isza tiszahelyesi gazdánál a napokban nagy lopást követtek el. Eddig ismeretlen tettesek belopództak portájára s ami kezük ügyébe akadt, sok aranyat, ezüst tárgyakat és egyéb holmit 1500 korona értékben elloptak. A csendőrség nyomozza a tolvajokat.

Kályhámester. Jovanovits István kályhámester, specialista kőszén és kőszékályhák szerelésében, Nagybecskerekén (Váraljai-utca 971. szám) ajánlja tűzálló cserépkályháit 250 cm. magasságig 50 kor. árban, barna vagy zöld színben. Javításokat jutányos áron elfogad.

TÖRVÉNYSZÉK.

Az ittebei zendülés.

Ismeretes, hogy a nyáron júliusban Magyar-Itteben egyesek fölizgatták a népet, amely rátört Jenovay Imre Jorgován-pusztájára s azt elfoglalta, hogy feloszassa megaközi.

A nép úgy formált jussot a pusztához, hogy valamikor régen ott nádlási joga volt s ezen a címen azt hitte, hogy a földhöz joga van. Bár a bíróságok elutasították ebbeli keresetükkel, mert nyilvánvaló volt, hogy semmi joguk sincs a földhöz, a nép azonban titkon egyre óhajtozott a föld után s mikor egyesek a nyáron fölizgatták, rátört a birtokra s elfoglalta.

A csendőrség a földudult népet nem tudta feken tartani s így katonaságot vittek ki Magyar-Ittebe. A katonaság megjelenésére a nép a jobbik észére tért s a rend helyreállott, a főkormányok azonban izgatás miatt a bíróság elé kerültek.

A zendülés ügyét ma kezdte el tárgyalni a nagybecskereki törvényszék s a tárgyalásról a következő tudósításunk számol be:

A nagybecskereki kir. törvényszék ma kezdte el tárgyalni az ittebei zendülés ügyét.

A mai tárgyaláson a bíróság a következőképpen alakult meg: Elnök: ifj. Makó József, szavazó bírók: Junga Aladár kir. törvényszéki bíró és dr. Eördögh Árpád albíró. A vádat dr. Boross Dezső kir. ügyész képviselte, míg a védelmet Eötvös Károly orsz. képviselő, fővárosi ügyvéd megbízottja dr. Kéglly József budapesti ügyvéd látta el. Jegyző volt Vojnics Miklós törvényszéki jegyző.

A vádirat.

A vádirat szerint a zendülésre az adott okot, hogy Magyar-Ittebe község lakosai egy 1795-ben kötött és a község akkori földesura, Kiss Ágoston között létrejött szerződés alapján nádlási haszonbér címén jogot formáltak a volt földesuri birtok egy részére, nevezetesen pedig az úgynevezett a Jorgován pusztára, amely egy 1878. évi október hó 23-án kelt adásvételi szerződés alapján id. ittebei Kiss Miklós tulajdonából Jenovay Imre szerbíttebeli földbirtokos, eddigi haszonbérli telekkönyvi tulajdonába ment át. Nevezett község 1885-ben a nagybecskereki kir. törvényszék, mint urbéri bíróság előtt keresetet indított a régi nádlási jogkártyájául, a volt földesuri birtokból megfelelő ingatlan rész kihatása iránt volt földesuruk jogutódai, többek között Jenovay Imre ellen, a keresetet azonban kir. törvényszék elutasította s azt az ítélezkést mindkét felső bíróság is helyben hagyta, még pedig azért, mert a nádas, a melyben korábban a nádlási haszonvétel gyakoroltatott, a hivatkozott törvény életbelépése előtt kiszaradt, s ily esetben a nádas a volt földesur tulajdona maradt.

Magyar-Ittebe község lakosainak egy része azonban nem elégedett meg a bírói végzéssel, hanem már a per folyamata alatt is erőszakoskodott s mivel az akkori községi előjáróság nem hajlott az elégedetlenség pártjára, 1888. év július 30-án Somogyi Imre huszonnyolcad magával megjelent a párdányi főszolgabírói hivatalban s ott a községi előjáróság elmozdítását követelték, a mi azonban történt meg.

A mozgalom azonban ez után is tartott, sőt mindinkább elfajult, olyannyira, hogy ez év július harmadikán nyílt zendülésbe tört ki. Egyesek anyagi érdekből mindinkább szították az elégedetlenséget, pénzt gyűjtöttek a mozgalom költségeinek fedezésére s hogy ügyüket minél inkább előmozdítsák, Simon Pétert megválasztották bírónak, mert ez megígérte a lakosságnak, hogy megszerzi a község számára a réteit, Simon Péter ezzel nyíltan a mozgalom élére állott s legutóbb a rétkeresők nevében kérvényt intézett a földmivelésügyi miniszterhez az uradalomból járó illetményük kiadása iránt. Ez a kérvény Torontálmegye alispánjához beadván, Jankó alispán ez év április 22-én kérelmüket elutasította. A mozgalom vezetői látván, hogy törvényes uton nem boldogulnak, úgy cselekedtek, hogy a néppel elhitették, miszerint az alispáni határozatban az foglalatik, hogy a rét öket illeti meg s hogy a földet egymás között kiosztják.

Simon Péter bíró, a ki a mozgalomnak régtől fogva egyik vezető embere volt, június 30-án a főszolgabíroságtól népgyűlés megtartására engedélyt kért, a mit azonban nem kapott meg. Erre a mozgalom főbb vezetői a népet az erőszakoskodásra izgatták fel. A félvezetett nép közül ez év július 3-án hajnalban több százan kimentek a pusztára, a hol éppen arattak. Itt Somogyi Imre az alispán elutasító határozatát kedvező értelemben, elferdítve olvasta fel, mire többen, névszerint Simon Péter, Deák Imre, Radnai István és Vári Imre lázító beszédet intéztek a néphez, s erre a tömeg megszálította a pusztát. Az erőszakoskodásról telefonon értesítettek Hertelendy Imre főszolgabírót, aki nyomban a helyszínére ment s a népet felvilágosította s felszólította az összegyűlteket, hogy oszkojanak szét. A tömeg azonban kijelentette, hogy addig nem távozik, míg a földet fel nem osztják. A nép egész éjjelen át is kiűn maradt, sőt mindinkább szaporodott. Másnap 4-én Jankó Ágoston alispán is kiment a zendülők közé s ő is igyekezett őket felvilágosítani, de a felbujított tömeg nem halgatott rá. Az alispán látva, hogy a kirendelt csendőrség vérontás nélkül nem képes a tömeget szétoszlatni, egy század katonára kirendelése iránt intézkedett. Délután 6 órakor a katonaság meg is érkezett, mire az alispán a század kíséretében újból szétoszlásra hívta fel a lázongókat s mivel ezek nem engedelmesskedtek, a katonaság szuronyszegezve kiszorította a pusztáról a zendülőket s azt több napig megszállva tartotta, miáltal a főbb izgatókat elfoglalták s a bíróság elé állították.

A vádlottak.

A királyi ügyészség Simon Péter községi bíró, Vári István, Somogyi József, Bodnár István és Deák Imre magyar-ittebeli lakosok ellen a büntetőtörvény 171. §-ának első bekezdése szerint izgatás büntette címén, mint felbujtók ellen, Körtési Mihály, Csáki Sándor, ifj. Hevesi Ferenc, Sike Sándor, Hévízi Sándor, Kovács Ferenc, ifj. Buka Imre, Némédi Imre, Pál József, Kell József, Palai Sándor, Vári Imre, B. Kovács József, Vas Bálint, Gyülvész János, ifj. Zámor Imre, Cséki István, Varga Péter, Péntes Sándor, Simon Péter, Török Béla, Budai Sándor, ifj. Antal János, Antal Sándor, Zámor József és Szabó János magyar-ittebeli lakosokat pedig mint tetteseket a btkv. 176. §-ába ütköző magánosok elleni erőszak miatt helyezte vád alá, ellenben Kis András, Deli Ferenc, Cséki Sándor, Simon András, Körtési András, Antal Mihály, Zina Imre, Somogyi Péter, Csongrádi István, ifj. Péntes János, Somogyi József, id. Péntes János, Jámor Imre és Jámor Jánossal szemben az ügyészség a vádat elejtette, mert nem merült fel elég bizonyíték arra nézve, hogy nevezettek a szétoszlásra való felhívás után is bennmaradtak volna az erőszakoskodók csoportjában.

A terheltek mindannyian a vizsgálólíró előtt is beismerték, hogy a felróc évi július hó 4-én erőszakoskodó csoportban részt vettek s hogy a szétoszlás célzó hatósági felszólításnak ellenszegültek.

A mai tárgyalás.

A mai tárgyaláson kihallgatott vádlottak közül Simon Péter azt is beismerte, hogy Fodor Antal uradalmi kasznárt a törvény nevében felszólította, hogy a pusztát záros határidőn belül ürítse ki, mert a nép a föld felosztását megakarja kezdeni.

Vári István, Somogyi Imre, Bodnár István és Deák Imre ellenben tagadják, hogy izgatást követtek volna el, azonban a tanuk vallomása folytán kétségtelen, hogy ők is bűnösök.

A kir. törvényszék a ma délelőtti tárgyaláson az összes vádlottakat kihallgatta. A vádlottak mind úgy próbáltak védekezni, hogy ők csak ott álltak a pusztán, mivel a többiek is ott állottak

s nem csináltak semmit. Azt azonban beismerték, hogy csak a katonaság közbelépésére hagyták el a pusztát.

A tanuk vallomására azonban csak holnap kerül a sor.

Délben az elnök az ülést holnap délelőtt 9 óráig felfüggesztette, ítéletet azonban valószínűleg csak hétfőn hoznak.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

A mandzsuriai harctérről.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Sanghaiból Londonba érkezett jelentés szerint Liaojangban teljes nyugalom van és a japánok már egészen elrendezkedtek a városban. A japánok bankjegyeket is adtak ki s azokat a lakosság szívesen fogadja.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból táviratozzák, egy tudósító, ki az orosz csapatokat kísérte, valóságnak mondja, hogy a japánoknak Liaojangnál 40.000 halott és sebesült veszteségük volt. Az orosz vöröskereszthen 12.000 sebesültet ápolnak.

Port-Arthur ostroma.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Csifuból táviratozzák: A japánok Port-Arthurt ismét teljes erővel ostromolják. Az ostrom bázisa a Farkas erőd, a honnan nehéz ágyukkal lövik a kikötőt és a belső erődöt. Az ágyuk borzasztó pusztítást visznek véghez.

A földmivelésügyi miniszter Budapesten.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tallián Béla földmivelésügyi miniszter felvidéki utjáról ma reggel Budapestre érkezett és most állandóan ott marad.

Megszületett az olasz trónörökös

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Rómából táviratozzák, Jelena olasz királynénak tegnap fia született. A trónörökös születése rendkívül nagy örömet kelt egész Olaszországban.

Összeesküvés Roosevelt elnök ellen.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból táviratozzák: A new-yorki „Press” című lap szerint Barcelonából két spanyol anarchista Veracruzba utazott, hogy onnan az Egyesült Államokba menjen és Roosevelt elnököt meggyilkolják. Az összeesküvésről azonban értesültek s mexikói területen elfoglalták őket. Azt hiszik, hogy a mexikói hatóság már ki is végeztette a két merénylőt.

Felfedezett pénzhamisító banda.

Budapest, szept. 16. (A „Torontál” ered. táv.) A rendőrség nagy pénzhamisító bandát fedezett fel, amelynek fejét Szántó Kis Ferenc fényképészt le is tartóztatták. A fényképész a pénzhamisítást beismerte. A nyomozás fonala a külföldre visz.

Az amerikai párbaj áldozata.

Budapest, szeptember 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szombathelyről jelentik: Az öngyilkossá lett Kiss Rezső felsőlővi gimnáziumi tanár szobájában két levelet és egy névjegyet találtak, melynek tartalma arra enged következtetni, hogy a szerencsétlen ember amerikai párbajnak lett az áldozata. Az ügyben most a szombathelyi királyi ügyészség megindította a vizsgálatot.

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kisebb-nagyobb mértékben emelkedtek. Deli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (októberre) . . . . . 10.44 — —
Buza (áprilisra 1905.) . . . . . 10.82 — —
Tengeri (augusztusra) . . . . . 7.28 — —
Zab (októberre) . . . . . 6.95 — —

Dr. Brájer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Vállalati hirdetés.

A község képviselőtestületének 62. kgy. 1904. számu határozata folytán ezenel pályázat iratik ki a Dolova község területén majdnem 20 km. hosszúságban áthúzódó patak medrének szabályozásához és a meder mentén levő mocsarak kiszáritásához szükséges terv és költségvetés szakzerű elkészítésére.

Felhivatnak az érdekelt mérnök urak, miszerint 1 korona bélyeggel ellátott ajánlataikat *folyó hó 30-án d. u. 4 óráig* beadni sziveskedjenek.

Közelebbi adatok ezen község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Kelt Dolován, 1904. évi szeptember hó 14-én.

(671-3.1)

Előjáróság.

Vendéglősök
figyelmébe!

Négy hold szőlőről való

m a j s

olcsón eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

(636-x.13)

Nagybecskerek rend. tan. város polgármesterétől.

16116. kig. 1904. szám.

670-1.1

Árlejtési hirdetés.

A kishidról levezető lépcső átalakítási munkálatainak biztosítása tekintetéből 1904. évi szeptember hó 22-én délelőtt 9 órakor a városközi II. tanácsnoki irodában árlejtés fog tartatni.

A költségvetés és feltételek ugyanazon irodában betekintheők.

Nagybecskereken, 1904. szeptember hó 15-én.

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

Bérbeadási hirdetés.

A nagybecskereki áll. elemi iskolák gondnoksága bérbe adja a Nagybecskerek város német negyedében fekvő 8 hold 689 □-öl terjedelmű, ugynevezett iskola-földet egymásután következő 6 évre, vagyis 1904. évi október hó 1-től 1910. évi szeptember hó 30-ig terjedő időre.

Az erre vonatkozó nyilvános szóbeli árverés *folyó évi szeptember hó 25-én d. e. 11 órakor* a nagybecskereki központi áll. elemi népiskola értekezleti termében fog megtartatni, melyre érdeklődők ezennel meghivatnak. Kikiáltási ár évi 385 korona. Bánatpénz 40 korona, mely összeg az árverést megelőzőleg alulírt gondnoknál letétbe helyezendő.

A szerződési feltételek a hivatalos órák alatt Baaden Károly közp. állami elemi iskolai igazgató irodájában tekintethetők meg.

Nagybecskerek, 1904. évi szeptember hó 12-én.

Mayer Rezső,
áll. elemi isk. gondnok.

669-3.2

A nagyikindai járás főszolgabírájától.

1380/904. szám.

667-3.1

Pályázati hirdetés.

Hivatkozással folyó évi január hó 9-én 142/904. szám alatt a hivatal által kibocsátott pályázati hirdetményre — miután a kiírt pályázat kellő eredménnyel nem járt, Torontálvármegye nagyikindai járásához tartozó közel 10.000 lakossal és 27.000 holdnyi területtel bíró Mokrin községben üresedésben levő községi állatorvosi állásra újabb pályázatot hirdetek.

Ezen állással évi 1200 kor. készpénz fizetés és a szabályrendeletileg megállapított husszemplészetű és látogatási díjak élvezete van egybekötve.

A képviselőtestületnek 1902-ik évi szeptember hó 5-én kelt 270. kgy. számu jogerős határozata szerint elfogadott a nm. m. kir. földművelésügyi miniszterium 1900. évi november hó 9-én 95.000 számu rendeletének 181. §-ában megállapított látogatási díj megállapítás.

A husszemple mintegy évi 300 koronát jövedelmezhet. A szerb vagy rokon szerb nyelv bírása kívánatos.

Felhívom ezen állásra pályázni óhajtó okleveles állatorvosokat, hogy oklevelükkel és bizonyítványukkal felszerelt kérvényeiket 1904. évi október hó végéig a nagyikindai szolgabírói hivatalhoz küldjék be.

Megjegyzem, hogy Mokrin községben tág tér nyílik a magán gyakorlat folytatására, mert Mokrin községben kiterjedt állattenyésztés van.

Nagyikinda, 1904. évi szeptember hó 14-én.

Horváth Zoltán,
főszolgabíró.

A felső-torontáli armentesítő és belvizzabalyozó-társulat igazgatójától.

10260. szám
ig. 1904.

Közgyűlési meghívó.

A társulati elnök ur Ö Meltósága folyó évi szeptember hó 28-ik napján déli 12 órára Nagyikindán, a városháza nagytermébe közgyűlést tűzött ki, — melyre van szerencsém ezennel tisztelettel meghívni.

Az alapszabályok 7. §-ának*) rendelkezése szerint van szerencsém a községi előjáróságokat megkeresni, hogy erről a községbeli érdekelteket a szokott módon azon megjegyzéssel sziveskedjenek értesíteni, hogy amennyiben azok az alapszabályoknak hivatkozott 7. §-a értelmében önként nem csoportosulnának, a megtartandó közgyűlésen az illető községi előjáróság által fognak képviseltetni; megjegyzem, hogy önálló szavazatra csakis az van jogosítva, akinek kétszeres kivetés szerinti közrejárlása legalább 200 koronát tesz ki.

A községbeli érdekeltég esetleges csoportosulásáról a választott megbízott, vagy megbízottak neveiről, valamint arról, hogy a községbeli érdekeltéget a községi előjáróság fogja-e a társulati alapszabályok 7. §-a értelmében képviselni, a szavazati lajstromok összeállithatása céljából a közgyűlést megelőzőleg legalább 5 nappal értesítést kérek.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Az 1905. évi költségvetés.
2. A társulat pénzkezelésének egyszerűsítésére vonatkozó javaslat.
3. Zombolyai uradalommal kötött egység bemutatása.
4. Buday és Pajor szakaszmérnökök tiszteletbeli főmérnöki címére vonatkozó miniszteri rendelet.
5. Az 1904. évi költségvetés II. címére engedélyezett építkezések terveinek és költségvetéseinek bemutatása.
6. Társulati igazgató véglegesítése iránti javaslat.

Nagyikindán, 1904. évi szeptember hó 9-én.

BÁRÓ HAUSER KÁROLY s. k.,
igazgató.

*) Az alapszabályok 7. §-a következőképpen szól: A társulati tagok törvényes jogaikat a közgyűléseken érdekeltégük arányában személyesen vagy a közgyűlés megnyitásáig bejelentett megbízottjaik által gyakorolják.

A közgyűlésen a társulati tagok a kétszeres társulati kivetés szerint számított közrejárlási összegnek minden 200 koronája után egy szavazattal bírnak; önálló szavazatra azonban csakis az van jogosítva, a kinek kétszeres kivetés szerinti közrejárlása legalább kétszáz koronát tesz. A szavazati számításakor a félnél nagyobb tört rész egésznek vétetik, a félnél kisebb tört rész pedig figyelmen kívül marad.

Kétszáz koronánál kevesebbet fizető tagoknak joguk van csoportosulni és közös megbízottjuk által összes érdekeltégük arányában szavazataikat gyakorolni, ha megbízottjaikat a közgyűlés napja előtt legalább 3 nappal az igazgatósnál előzetesen bejelentik, jogukban áll nemcsak egy közgyűlésre, hanem állandó megbízottat is választani, kinek megbízatása addig érvényes, a míg meghatalmazása vissza nem vonatik. Az ilyen állandó képviselő az igazgatónak a meghatalmazás beküldése mellett szintén bejelentendő.

Azon kisebb érdekeltég szavazati jogát, akik önként nem csoportosulnak és akik megbízottjaikat előzetesen be nem jelentik, azon község előjárósága gyakorolja, a mely község határában az illető területek fekszenek. A község előjáróságának ez esetben még akkor is van szavazata, ha az illető község határában kisebb érdekeltég összes kétszeres kivétele sem tenne ki kétszáz koronát.

(668-1.1)